

Zitting 1979–1980

15 949

Wijziging van het Wetboek van Koophandel in verband met de bekrachtiging voor Nederland van het op 23 februari 1968 te Brussel tot stand gekomen Protocol tot wijziging van het Internationale Verdrag ter vaststelling van enige eenvormige regelen betreffende het cognossement, ondertekend te Brussel op 25 augustus 1924 (Trb. 1979, 26)

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot wijziging van het Wetboek van Koophandel in verband met de bekrachtiging voor Nederland van het op 23 februari 1968 te Brussel tot stand gekomen Protocol tot wijziging van het Internationale Verdrag ter vaststelling van enige eenvormige regelen betreffende het cognossement, ondertekend te Brussel op 25 augustus 1924 (Trb. 1979, 26).

De toelichtende memorie, die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 4 december 1979

Juliana

Nr. 2

ONTWERP VAN WET

Wij Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het wenselijk is bepalingen vast te stellen ten einde het Wetboek van Koophandel in overeenstemming te brengen met het op 23 februari 1968 te Brussel tot stand gekomen Protocol tot wijziging van het Internationale Verdrag ter vaststelling van enige eenvormige regelen betreffende het cognossement, ondertekend te Brussel op 25 augustus 1924 (Trb. 1979, 26);

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

In het Wetboek van Koophandel worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. Na artikel 467 wordt een nieuw artikel 467a ingevoegd, luidende:

S-Just

3 vel

Artikel 467a. Onder gewijzigd Verdrag wordt in dit artikel verstaan het Verdrag van 25 augustus 1924 ter vaststelling van enige eenvormige regelen betreffende het cognossement (Trb. 1953, 109) met inbegrip van de bepaling voorkomend in onderdeel 1 van het daarbij behorende Protocol van ondertekening, zoals dat Verdrag is gewijzigd bij het te Brussel op 23 februari 1968 ondertekende Protocol (Trb. 1979, 26).

Voor de toepassing van dit artikel wordt onder verdragsstaat verstaan een staat, welke partij is bij het gewijzigd Verdrag.

De artikelen 1-9 van het gewijzigd Verdrag worden toegepast op elk cognossement, dat betrekking heeft op vervoer van goederen tussen havens in twee verschillende staten, indien:

- a. het cognossement is uitgegeven in een verdragsstaat, of
- b. het vervoer plaats vindt vanuit een haven in een verdragsstaat, of
- c. de overeenkomst, die in het cognossement is vevat of daaruit blijkt, bepaalt, dat op die overeenkomst toepasselijk zijn de bepalingen van het gewijzigd Verdrag of van enigerlei wetgeving, welke die verdragsbepalingen van kracht verklaart of in andere vorm of bewoordingen heeft overgenomen, ongeacht de nationaliteit van het schip, de vervoerder, de afzender, de geadresseerde of van iedere andere betrokken persoon.

B. In artikel 468 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. In het tweede lid wordt in plaats van «artikel 469» gelezen: de artikelen 469 en 469a.

b. Het zevende lid wordt vervangen door het volgende:

Onder voorbehoud van het achtste lid is de vervoerder in elk geval van elke aansprakelijkheid uit welken hoofde dan ook in verband met de goederen ontheven, tenzij een rechtsvordering wordt ingesteld binnen een jaar nadat de goederen zijn of behoorden te zijn afgeleverd. Deze termijn kan echter worden verlengd bij overeenkomst tussen partijen, gesloten nadat de gebeurtenis die de vordering heeft doen ontstaan, heeft plaats gevonden.

c. Na het zevende lid wordt ingevoegd een nieuw achtste lid, luidende:

Vorderingen tot verhaal op een derde kunnen zelfs na afloop van de termijn, bedoeld in het voorgaande lid, worden ingesteld gedurende een termijn van drie maanden te rekenen van de dag waarop degene die een zodanige vordering tot verhaal instelt ten aanzien van het van hem zelf gevorderde de zaak heeft geregeld of waarop hij te dien aanzien in rechte is aangesproken. Op deze termijn is de laatste zin van het vorige lid van overeenkomstige toepassing.

d. In het tiende (oud: negende) lid wordt na «in dit artikel» gelezen: en in artikel 510, tweede lid; in plaats van «artikel 469» wordt gelezen: deze paragraaf.

C. In artikel 469 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. In het eerste lid wordt achter «artikel 468» ingevoegd: eerste lid.

b. Het vijfde lid wordt gelezen:

Het staat de afzender vrij aansprakelijkheid aan te tonen voor verlies of schade ontstaan of voortgevloeid uit de schuld van de vervoerder zelf of de schuld van zijn ondergeschikten, niet bestaande uit een handeling, onachtzaamheid of nalatigheid als in het tweede lid onder a bedoeld.

c. Het zevende lid vervalt.

D. Na artikel 469 worden een nieuw artikel 469a en een nieuw artikel 469b ingevoegd, luidende:

Artikel 469a. Tenzij de aard en de waarde van goederen zijn opgegeven door de afzender vóór hun inlading en deze opgave in het cognossement, indien dit is afgegeven, is opgenomen, is de vervoerder in geen geval aansprakelijk voor enig verlies van of enige schade aan de goederen, of met betrekking tot deze, voor een bedrag hoger dan de tegenwaarde van 10 000 franken per collo of eenheid, dan wel 30 franken per kilogram bruto-gewicht der verloren gegane of beschadigde goederen, waarbij het hoogste dezer bedragen in aanmerking moet worden genomen.

Het totale verschuldigde bedrag wordt berekend met inachtneming van de waarde welke goederen als de ten vervoer ontvangene zouden hebben gehad zoals, ten tijde waarop en ter plaatse waar zij hadden moeten zijn afgeleverd. Dit bedrag wordt, indien de goederen worden afgeleverd, verminderd met hun waarde zoals, ten tijde waarop en ter plaatse waar zij zijn afgeleverd; het bedrag wordt tevens verminderd met hetgeen is bespaard. De in dit lid eerstgenoemde waarde wordt berekend naar de koers op de goederenbeurs of, wanneer er geen dergelijke koers is, naar de gangbare marktwaarde of, wanneer ook deze ontbreekt, naar de normale waarde van goederen van dezelfde aard en hoedanigheid.

Wanneer een laadkist, een laadbord of dergelijk vervoergerei is gebezigd om goederen bijeen te brengen, wordt iedere collo of eenheid die volgens vermelding in het cognossement in dat vervoergerei is verpakt, beschouwd als een collo of eenheid als bedoeld in het eerste lid. Behalve in het geval hiervoor omschreven, wordt dit vervoergerei als een collo of eenheid beschouwd.

Onder frank wordt verstaan een eenheid, bestaande uit 65,5 mg. goud van een gehalte van 900/1000 fijn. Deze frank wordt omgerekend naar de koers van de dag waarop de betaling wordt verricht.

De vervoerder kan zijn aansprakelijkheid niet met een beroep op dit artikel of artikel 513a beperken, wanneer bewezen is, dat de schade is ontstaan uit een eigen handeling of nalaten van de vervoerder, geschied hetzij met het opzet schade te veroorzaken, hetzij roekeloos en met het bewustzijn dat schade er waarschijnlijk uit zou voortvloeien.

Bij overeenkomst tussen de vervoerder en de afzender mogen andere maximum bedragen dan die, genoemd in het eerste lid, worden bepaald, mits deze bedragen in geval van een vervoerovereenkomst onder cognossement niet lager zijn dan de in het eerste lid genoemde.

De vervoerder is niet aansprakelijk voor verlies of schade van of met betrekking tot goederen, indien aard of waarde daarvan door de afzender opzettelijk verkeerdelijk is opgegeven en, indien een cognossement is afgegeven, daarin verkeerdelijk is opgenomen.

Artikel 469b. Het staat de vervoerder vrij geheel of gedeeltelijk afstand te doen van zijn uit de artikelen 468-469a, 472, 504, 506, vierde lid, 510, tweede lid, en 513a voortvloeiende rechten en ontheffingen van aansprakelijkheid of zijn uit die artikelen voortvloeiende aansprakelijkheden en verplichtingen te vermeerderen, mits, wanneer een cognossement is afgegeven aan de afzender, deze afstand of deze vermeerdering uit dat cognossement blijkt.

De bepalingen der artikelen 468-469a staan niet in de weg aan enig geoorloofd bedong omtrent avarij-grosse.

E. In artikel 470 wordt in plaats van «de artikelen 468 en 469» gelezen: de artikelen 468-469a.

F. Artikel 472 wordt vervangen door het volgende:

Artikel 472. De ontheffingen en beperkingen van aansprakelijkheid als voorzien in deze paragraaf zijn van toepassing op iedere vordering strekkende tot vergoeding van verlies van of schade aan goederen, vervoerd op

grond van een in een cognossement neergelegde overeenkomst tot vervoer en gericht tegen de vervoerder die deze overeenkomst aanging, ongeacht of de vordering is gegrond op aansprakelijkheid uit overeenkomst of uit onrechtmatige daad.

Wordt een zodanige vordering gericht tegen een ondergeschikte van de vervoerder, dan kan deze ondergeschikte zich beroepen op de ontheffingen en beperkingen van aansprakelijkheid waarop de vervoerder zich op grond van deze paragraaf kan beroepen.

Het totaal van de bedragen, verhaalbaar op de vervoerder en zijn ondergeschikten, overtreft in dat geval niet de in deze paragraaf gestelde grens.

De ondergeschikte kan zich evenwel niet beroepen op beperking van zijn aansprakelijkheid volgens dit artikel, wanneer bewezen is dat de schade is ontstaan uit zijn handeling of nalaten geschied hetzij met het opzet schade te veroorzaken, hetzij roekeloos en met het bewustzijn dat schade er waarschijnlijk uit zou voortvloeien.

G. Artikel 473 vervalt.

H. Artikel 476 vervalt.

I. Artikel 487 vervalt.

J. Het tweede lid van artikel 510 wordt gelezen:

Tegenbewijs tegen het cognossement wordt niet toegelaten, wanneer het is overgedragen aan een derde te goeder trouw.

K. Na artikel 513 wordt ingevoegd een artikel, luidende:

Artikel 513a. Een opgave in het cognossement van aard en waarde van de goederen als bedoeld in artikel 469a, eerste lid, schept, behoudens tegenbewijs, een vermoeden maar bindt niet de vervoerder, die haar kan betwisten.

L. In artikel 517c wordt in plaats van «artikel 468, 504 of 506» gelezen: artikel 467a, 468, 504 of 506.

M. Artikel 517d vervalt.

N. In artikel 517f, tweede lid, wordt in plaats van «artikel 468, negende lid» gelezen: artikel 468, tiende lid.

O. In het eerste lid van artikel 740a worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Onder *c* wordt voor «het schip» gelezen: een schip.

b. Onder *e* wordt tussen «havens,» en «dokken» ingevoegd: aan.

Artikel II

Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen datum.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,